

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203221
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3819203221.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloletého H. Y., narodeného dňa XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., dieťa rodičov: A. Z. Y., narodenej dňa XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, L., zastúpenej R.-Y., R., so sídlom Y. XX, L. a A. H. Y. J., narodeného dňa XX.XX.XXXX, bytom R. D. XXXX/XA, L., zastúpeného E. C. D., advokátom so sídlom Y. N. XX, L., o návrhu matky a vzájomnom návrhu otca o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému H., na odvolanie matky i otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 9. marca 2022, č. k. 18P/54/2019-2555 a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia podaného v odvolacom konaní, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., vo výroku II., vo výroku III., vo výroku IV., vo výroku VII., vo výroku VIII., vo výroku IX., vo výroku XI. p o t v r d z u j e .

Vo výroku V. rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že otec j e o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletým H. bez prítomnosti matky každý nepárny týždeň v sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 9:00 hod. do 18:00 hod. a matka je p o v i n n á dieťa na styk s otcom pripraviť a odovzdať ho otcovi v stanovenom čase pred vchodom do budovy F., nachádzajúceho sa na P. X. v L., kde jej ho otec v stanovenom čase odovzdá. Vo zvyšnej časti návrh na úpravu styku otca s maloletým dieťaťom z a m i e t a .

Vo výroku VI. rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že e-mailová adresa pre plnenie informačnej povinnosti matky je a@b.c vo zvyšnej časti výrok VI. p o t v r d z u j e .

Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Matka a otec s ú p o v i n n í zaplatiť na účet Okresného súdu Prievidza trovy konania štátu každý vo výške 575,45 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom mal. H. zveril do osobnej starostlivosti matky (výrok I.) s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach (výrok II.), otcovi uložil povinnosť platiť na maloletého H. s účinnosťou od 29.07.2019 výživné v sume 550,- eur, z toho sumu 300,- eur mesačne je otec povinný poukazovať vždy do posledného dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa a sumou 250,- eur mesačne je otec povinný prispievať na tvorbu úspor maloletého vždy do posledného dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletého dieťaťa,

ktorý je v jeho prospech povinná zriadiť matka maloletého dieťa v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v tej istej lehote je povinná oznámiť názov peňažného ústavu a číslo účtu otcovi maloletého dieťaťa, pričom na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte maloletého je potrebný súhlas súdu (výrok III.), zameškané spotrebné výživné na maloletého H. za obdobie od 29.07.2019 do vyhlásenia rozhodnutia vo výške 4 629,03 eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a zameškané výživné na tvorbu úspor na maloletého H. za obdobie od 29.07.2019 do vyhlásenia rozhodnutia vo výške 8 024,19 eur je otec povinný zaplatiť na osobitný účet maloletého zriadený matkou na tvorbu úspor do 90 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV.). Súčasne upravil styk otca s mal. H. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s ním v každom nepárnom týždni v kalendárnom roku bez prítomnosti matky vždy v sobotu v čase od 10:00 hod. do 15:00 hod. toho istého dňa a v nedeľu v čase od 11:00 hod. do 17:00 hod. toho istého dňa, v ktorých dňoch a časoch si vždy maloleté dieťa prevezme od matky pred vchodom do budovy F. M. L., nachádzajúceho sa na P. X. v L. a maloleté dieťa na rovnakom mieste matke v určenom čase tiež odovzdá. Matka je povinná dieťa na styk s otcom pripraviť a otcovi styk s maloletým dieťaťom umožniť. Uvedená úprava neplatí v čase školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva SR, kedy bude styk otca s maloletým dieťaťom prebiehať nasledovne: - v čase jarných školských prázdnin nepárneho kalendárneho roka od prvého dňa jarných školských prázdnin (pondelok) od 10:00 hod. nepretržite do tretieho dňa jarných školských prázdnin (streda) do 10:00 hod.; v čase veľkonočných školských prázdnin párneho kalendárneho roka od Bielej soboty od 10:00 hod. nepretržite do nasledujúceho utorka po Veľkonočnom pondelku do 10:00 hod. s účinnosťou od 1.1.2023; v čase letných školských prázdnin každého kalendárneho roka od 10.07. od 10:00 hod. nepretržite do 13.07. do 10:00 hod., od 20.07. od 10:00 hod. nepretržite do 23.07. do 10:00 hod., od 10.08. od 10:00 hod. nepretržite do 13.08. do 10:00 hod., od 20.08. od 10:00 hod. nepretržite do 23.08. do 10:00 hod. a s účinnosťou od 1.1.2023 v čase letných školských prázdnin každého kalendárneho roka od 1.7. od 10:00 hod. nepretržite do 15.7. do 10:00 hod. a od 1.8. od 10:00 hod. nepretržite do 15.8. do 10:00 hod.; v čase zimných školských prázdnin v párnom kalendárnom roku od 23.12. od 10:00 hod. nepretržite do 26.12. do 10:00 hod. a v čase zimných školských prázdnin nepárneho kalendárneho roka od 31.12. od 10:00 hod. nepretržite do 3.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 10:00 hod., v ktorých dňoch a časoch si vždy otec maloleté dieťa prevezme od matky pred vchodom do budovy F. M. L., nachádzajúceho sa na P. X. v L. a maloleté dieťa na rovnakom mieste matke v určenom čase tiež odovzdá (výrok V.). Matke ďalej uložil povinnosť každý kalendárny mesiac vždy do 10. dňa zaslať otcovi emailom na a@b.c informácie o všetkých podstatných skutočnostiach, týkajúcich sa maloletého dieťaťa najmä: o zdravotnom stave maloletého dieťaťa, o absolvovaní lekárskeho vyšetrení, o tom, aké lieky užíva, o vzdelávacích výsledkoch, o dochádzke do predškolského zariadenia, o voľnočasových aktivitách, a to za predchádzajúci kalendárny mesiac (výrok VI.), udelil súhlas namiesto otca k trvalému pobytu maloletého Mateja na adrese Y. XXXX/XX, L. (výrok VII.), návrh otca na zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti a návrh otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti zamietol (výrok VIII.), s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku zrušil uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k.18P/54/2019 -1367 zo dňa 09.06.2021 (výrok IX.). O trovách konania vyslovil, že účastníci nemajú právo na ich náhradu (výrok X.), štátu priznal náhradu trov vo výške 1 150,90 eur (výrok XI.) a matke uložil povinnosť zaplatiť na účet tamojšieho súdu z titulu náhrady trov štátu sumu vo výške 508,50 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok XII.) a otcovi uložil povinnosť zaplatiť na účet tamojšieho súdu z titulu náhrady trov štátu sumu vo výške 642,40 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok XIII.).

2. Z vykonaného rozsiahleho dokazovania súdom prvej inštancie (viď bod 5. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) vyplynulo, že mal. H. pochádza z manželstva svojich rodičov (manželstvo uzavreté dňa 07.04.2018), ktorí nežijú od 11.06.2019 v spoločnej domácnosti, ich manželstvo doposiaľ trvá (na Okresnom súde Bratislava IV prebieha konanie o rozvod manželstva, ktoré doposiaľ nie je skončené). Súd prvej inštancie zdôraznil, že svojím rozsudkom upravil práva a povinnosti rodičov k mal. H. na čas do rozvodu manželstva, ktoré konanie prebieha a v ktorom bude obsiahnutá úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Súd prvej inštancie podrobne popísal deväť neodkladných opatrení, ktoré boli po začatí konania v danej veci vydané na návrh niektorého z rodičov i bez návrhu, prevažne o úprave styku otca s maloletým H.. Posledná úprava styku otca s mal. H. (do právoplatného skončenia konania vo veci samej) bola vykonaná nariadením neodkladného opatrenia Krajským súdom v Trenčíne č.k. 17CoP/6/2022-2351 dňa 09.02.2022 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. H. od doručenia rozhodnutia do 28.02.2022 v

každom týždni v tomto mesiaci bez prítomnosti matky vždy v sobotu v čase od 10:00 hod. do 15:00 hod a od 01.03.2022 v každom nepárnom týždni v kalendárnom roku bez prítomnosti matky vždy v sobotu v čase od 10:00 hod. do 15:00 hod. toho istého dňa a v nedeľu v čase od 11:00 hod. do 17:00 hod. toho istého dňa, v ktorých dňoch a časoch si vždy mal. dieťa prevezme od matky pred vchodom do budovy F. G. v L., nachádzajúceho sa na P. X. v L. a mal. dieťa na rovnakom mieste matke v určenom čase odovzdá, s tým, že matka je povinná v stanovených dňoch, časoch a na mieste týmto rozhodnutím určených, mal. dieťa otcovi odovzdať a toto na styk s otcom riadne pripraviť. Styk otca s mal. H. sa napriek jeho úprave súdnymi rozhodnutiami nerealizoval od 21.12.2019 do 25.06.2021, od 16.10.2021 do 12.02.2022 z dôvodu choroby dieťaťa, karantény COVID-19 alebo z dôvodu, že dieťa styk s otcom odmietlo, ktorú situáciu otec opakovane riešil podávaním trestných oznámení na matku (viď bod 23 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Zo znaleckého posudku č. XXX/XXXX vypracovanom dňa 29.04.2021 súdom ustanovenou znalkyňou J.. H. P. J.. vyplynulo (okrem iného), že vzťah maloletého k rodičom je zachovaný, situačne sa zdá byť polarizovaný s príklonom k matke, ku ktorej má pozitívny vzťah a k odklonom od otca, pričom vzťah maloletého k otcovi je zachovaný, je však situačne narušený, čo možno pripísať aj prerušeniu evidentne fungujúceho kontaktu maloletého s otcom od 11/2020. Rovnako obaja rodičia majú k maloleťmu pozitívny vzťah. Psychické predpoklady rodičov maloletého, pokiaľ ide o zabezpečenie jeho riadnej výchovy po stránke citovej a morálnej, znalkyňa označila za porovnateľné a dostatočné. Vzájomný vzťah medzi rodičmi je výrazne narušený, obaja rodičia uznávajú dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a deklarujú záujem o normalizovanie podielu druhého rodiča vo výchove a starostlivosti o spoločné maloleté dieťa, matka je schopná pozitívne ovplyvniť nastavenie dieťaťa a jeho prejavy v čase stanoveného kontaktu s otcom, jej ochotu tak konať však spochybnila. Znalkyňa konštatovala, že akékoľvek vedenie maloletého jedným rodičom proti druhému má negatívny dopad na zdravý psychický vývin dieťaťa. Vzhľadom na útlý vek maloletého ako i skutočnosť, že matka sa stará väčšinou o maloletého od jeho narodenia, možno považovať matku za rodiča s teoreticky lepšími predpokladmi na zabezpečenie starostlivosti a ďalšieho zdravého vývinu dieťaťa v útlom veku. Nevyúčila ani možnosť starostlivosti otca o maloletého v prípade, že matka nezmení svoje negatívne nastavenie voči otcovi. Vzhľadom na útlý vek maloletého odporučila, aby bol v kontakte s rodičom, ktorému nebude zverený do osobnej starostlivosti, každý druhý víkend od soboty dopoludnia do nedele podvečer s prespaním, bez prítomnosti druhého rodiča, po dovŕšení troch rokov maloletého odporúčala jeho stretnutia s rodičom, ktorému nebude zverený, rozšíriť na celý víkend s prespatím, vo výchovnom alebo inom vhodnom prostredí tohto rodiča; v čase sviatkov a voľna tiež v rozsahu cca 3 dní. Ďalšie rozširovanie styku s rodičom, ktorému nebude maloleť zverený, odporučila prispôbiť veku dieťaťa v mladšom školskom veku až po porovnateľný rozsah stráveného času s obidvomi rodičmi. Keďže matka opakovane deklaruje, že nie je schopná pripraviť maloletého na stretnutie s jeho otcom bez toho, aby došlo k afektívnemu reagovaniu maloletého, znalkyňa odporúča krátkodobu (2 mesiace) realizovať kontakt otca s dieťaťom na ÚPSVaR v J. (podrobný popis záverov znalkyne -bod 25. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Pri výsluchu dňa 10.11.2021 znalkyňa zotrvala na svojich záveroch v znaleckom posudku. Záverečný návrh matky na úpravu práv a povinností rodičov k mal. H. bol, aby súd maloletého zveril do jej starostlivosti, otcovi uložil povinnosť platiť výživné pre mal. H. vo výške 550,- eur mesačne (350,- eur bežné výživné, 200,- eur úspory) a upravil styk otca s maloleťm každú páru sobotu od 10:00 hod. do 15:00 hod. bez jej prítomnosti. Záverečný návrh otca na úpravu práv a povinností k mal. H. bol, aby bol zverený do jeho osobnej starostlivosti s tým, že zastupovať a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia, matke uložiť povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 250,- eur mesačne, upraviť styk maloletého s matkou každý páry týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. ako i počas školských prázdnin vyhlásených ministerstvom školstva SR, alternatívne zveriť maloletého H. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, v prípade zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky navrhol uložiť mu povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 250,- eur mesačne a upraviť jeho styk s maloleťm každý páry týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. ako i počas školských prázdnin vyhlásených ministerstvom školstva SR. Kolízny opatrovník v záverečnom návrhu navrhol zveriť maloletého H. do osobnej starostlivosti matky, výživné zo strany otca pre maloletého určiť minimálne vo výške 500,- eur s tým, že časť bude poukazovaná na tvorbu úspor pre maloletého, upraviť styk otca s maloleťm H. tak, ako rozhodol krajský súd vo svojom poslednom nariadenom neodkladnom opatrení, striedavá starostlivosť oboch rodičov je ťažko realizovateľná, došlo by k odlúčeniu dieťaťa od matky, ktorá je doposiaľ primárnou vzťahovou osobou pre maloletého, čo by mohlo mať nepriaznivý vplyv na jeho zdravý psychický vývin.

3. Z výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že vzťah mal. H. s matkou je dostatočne rozvinutý s emočným a citovým cítením, poskytuje mu pocit bezpečia a istoty. Vychádzajúc zo znaleckého posudku znalkyne J. P., J. č. XXX/XXXX ako i z výsluchu znalkyne, z ktorých vyplýva, že matka je dobrou matkou, o dieťa je postarané, dieťa má k matke dobrý vzťah a matku možno považovať za rodiča s teoreticky lepšími predpokladmi na zabezpečenie starostlivosti a ďalšieho zdravého vývinu dieťaťa v útlom veku, vzhľadom na stanovisko kolízneho opatrovníka, stanovisko krajského súdu vyjadrené v jeho poslednom rozhodnutí (neodkladné opatrenie zo dňa 09.02.2022) s prihliadnutím na útlý vek dieťaťa, zveril mal. H. do osobnej starostlivosti matky. Súčasne rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Vychádzajúc zo zárobkových, majetkových pomerov oboch rodičov, ako i odôvodnených potrieb mal. H. (podrobne uvedených v bode 58. rozsudku súdu prvej inštancie) dospel súd prvej inštancie k záveru, že celkové pomery otca umožňujú platiť mal. H. výživné vo výške 550,- eur mesačne, z toho bežné výživné 300,- eur mesačne a 250,- eur mesačne na tvorbu úspor s tým, že matke uložil povinnosť zriadiť osobitný účet mal. H., na ktorý bude otec výživné na tvorbu úspor mesačne poukazovať k poslednému dňu v kalendárnom mesiaci. Súčasne súd určil zameškané spotrebné výživné zo strany otca pre mal. H. a zameškané výživné na tvorbu úspor, pričom konštatoval, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že otec mal. H. dobrovoľne začal od 07/2019 posilať na mal. dieťa výživné v sume 200,- eur mesačne, zaplatil od 07/2019 do 10/2019 sumu 4 x 200,- eur, od 11/2019, posila doposiaľ na mal. H. matke na výživu sumu 150,- eur mesačne. Otcovi maloletého dieťaťa za obdobie od 29.07.2019 do vyhlásenia rozhodnutia na mal. H. vzniklo zameškané výživné, a to na bežnom výživnom za 07/2019 alikvótna časť za 3 dni v mesiaci 07/2019 29,03 eur (300,- eur : 31 dní v mesiaci 07/2019 sa rovná 9,67 eur denne krát 3 dni), na úsporách zameškané výživné za 3 dni v mesiaci 07/2019 24,19 eur (250,- eur deleno 31 dní v mesiaci 07/2019 sa rovná 8,06 eur krát 3 dni) a zameškané výživné za mesiac 08/2019 bežné výživné 100,- eur, úspory 250,- eur, za mesiac 09/2019 bežné výživné 100,- eur a úspory 250,- eur, za mesiac 10/2019 bežné výživné zameškané 100,- eur a úspory 250,- eur, za mesiac 11/2019 bežné výživné zameškané 100,- eur a na úspory 250,- eur, za 12 mesiacov roku 2020 12 x 150,- eur zameškané bežné výživné a 12 x 250,- eur zameškané výživné na úspory, za 12 mesiacov roku 2021 12 x 150,- eur zameškané bežné výživné a 12 x 250,- eur zameškané výživné na úspory, za 01/2022, 02/2022 a 03/2022 zameškané bežné výživné 3 x 150,- eur a zameškané výživné na úspory 3 x 250,- eur, spolu tak suma zameškaného výživného predstavuje 4 629,03 eur ktorú sumu je otec povinný zaplatiť matke v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a suma zameškaného výživného na úspory predstavuje 8 024,19 eur, ktorú je otec povinný zaplatiť na osobitný účet maloletého zriadený matkou na tvorbu úspor do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

4. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s mal. H., vychádzal súd prvej inštancie zo znaleckého posudku znalkyne J. P., J. č. XXX/XXXX, vychádzal i z posledného rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, ktorý neodkladným opatrením upravil styk otca s mal. H. zo dňa 09.02.2022 (citoval z tohto rozhodnutia - vid' bod 71. odôvodnenia súdu prvej inštancie), prihliadol na ním vyslovený právny názor o nutnosti postupného rozširovania styku medzi otcom a dieťaťom a ak dieťa bude bez problémov adaptované na nové podmienky, je možné po uplynutí určitého obdobia po bezpečnom zistení, že dieťa je reálne schopné odlúčenie od matky znášať aj počas noci a vytvorí si vo vzťahu k otcovi porovnateľný pocit bezpečia a ochrany, je možné styk rozšíriť i s prespaním. Prevzal ním upravený styk otca s maloletým, ktorý zároveň upravil aj počas prázdnin a sviatkov z dôvodu, aby nedochádzalo medzi rodičmi k zbytočným ďalším konfliktným situáciám a zohľadnil odborný názor znalkyne, ktorá odporučila stretnutia mal. H. s rodičom, ktorému nebude zverený, rozšíriť na celý víkend s prespaním vo výchovnom alebo inom prostredí tohto rodiča.

5. O informačnej povinnosti matky o maloletom, ktorá má otca informovať o podstatných skutočnostiach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, súd prvej inštancie rozhodol podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine z dôvodu, že z dokazovania vyplynulo, že matka otcovi doposiaľ poskytovala minimálne informácie, resp. informácie v nedostatočnom rozsahu. O udelení súhlasu namiesto otca k trvalému pobytu mal. H. na adrese Y. XXXX/XX L. súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ust. § 35 Zákona o rodine, keď mal za to, že maloletý má na uvedenej adrese nahlásený trvalý pobyt od 25.06.2019 bez súhlasu otca. Nakoľko súd zveril mal. H. do osobnej starostlivosti matky, ktorá býva na uvedenej adrese, považoval za najlepší záujem dieťaťa udeliť súhlas matke k trvalému pobytu dieťaťa na rovnakej adrese.

6. Návrh otca na zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti alebo do striedavej osobnej starostlivosti súd prvej inštancie zamietol. Mal za to, že samotná skutočnosť, že matka otcovi bráni v styku s maloletým, ešte nie je dôvodom na odovzdanie dieťaťa do starostlivosti otca, ale dôvodom na úpravu styku otca so synom. Takéto konanie matky však v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu na čas po rozvode možno vyhodnotiť aj zmenou zverenia, inak povedané, za situácie, že matka bude brániť v styku dieťaťa s otcom, v konaní o rozvod manželstva by malo byť maloletého dieťa zverené do osobnej starostlivosti otca. Súd prvej inštancie konštatoval, že matke je poskytnutý dostatočný časový priestor, aby sa vyrovnala s porozchodovým stavom s otcom mal. dieťaťa a prijala fakt, že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať vzťah ku každému z rodičov. Hoci otec má v konaní za to, že matka nie je rodičom, ktorý zabezpečuje podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb maloletého s obomi rodičmi a s inými blízkymi osobami (čl. 5 Zákona o rodine) a matka tak ohrozuje jeho vývin a koná tak v rozpore s najlepším záujmom, je zrejmé, že od februára 2022 je styk otca s maloletým obnovený, riadne sa realizuje, matka tak aktuálne dokáže dieťa na styk s otcom pripraviť a pozitívne nastaviť. Je zrejmé, že dieťa považuje otca za súčasť svojho života, správa sa k nemu spontánne a bezprostredne, pozná ho, vyjadruje mu náklonnosť, preto súd prvej inštancie nevidí žiadny dôvod na strane dieťaťa, aby ako to matka tvrdí, dieťa otca odmietalo. Pokiaľ sa tak po tomto súdnom rozhodnutí začne opäť diať, nemožno tento stav vyhodnotiť inak, ako účelové správanie matky, ktorá nedokáže dlhodobo dieťa pozitívne na kontakt s otcom vyladovať a tak ako uviedla znalkyňa, mal by to byť otec, ktorý bude môcť osvedčiť svoju schopnosť pozitívne vyladiť dieťa na jeho stretávanie s matkou. Súd prvej inštancie zamietol aj návrh otca podaný na súdnom pojednávaní dňa 09.03.2022 ktorým alternatívne navrhol dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivosti, keď dospel k záveru, že aktuálne síce je daná spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, obaja majú o starostlivosť o dieťa záujem a otec súhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou, avšak predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa. Uvedené u rodičov výrazne absentuje. Kolízny opatrovník taktiež nesúhlasil so striedavou osobnou starostlivosťou, keď poukázal na to, že dieťa u otca ešte neprespalo. Návrh striedavej osobnej starostlivosti súd zamietol, vyhodnotil ho ako predčasne podaný. Súd zároveň nerozhodoval o návrhu otca podľa § 233 CSP, pretože dieťa ponechal v osobnej starostlivosti matky a styk upravil v súlade s úpravou bežného styku neodkladného opatrenia, ktoré je vykonateľné, otec sa tak do právoplatného skončenia tohto konania môže domáhať výkonu Uznesenia Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/54/2019 - 2309 z 20.12.2021 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17CoP/6/2022-2351 z 09.02.2022.

7. Súd prvej inštancie v danom prípade nepovažoval za nevyhnutné, aby rodičia mal. H. pokračovali v podrobovaní sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu v zmysle už nariadeného výchovného opatrenia uznesením č.k. 18P/54/2019-1367 zo dňa 09.06.2021. Je nepochybné, že vzťah rodičov je vážne narušený. Rodičia pred súdom na pojednávaní dňa 09.03.2022 vyhlásili, že sa budú poradenstvu podrobovať aj na dobrovoľnej báze, preto súd nepovažoval za potrebné ponechať v platnosti uznesenie o uloženom výchovnom opatrení a preto toto uznesenie zrušil s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania (§ 52 CMP) a súčasne priznal štátu náhradu trov vo výške 1 150,90 eur a uložil matke nahradiť trovy štátu vo výške 508,50 a otcovi vo výške 642,40 eur. V konaní štát platil z rozpočtových prostriedkov sumu 1 150,90 eur, z ktorých má štát nárok na náhradu v plnom rozsahu. Znalecké dokazovanie v konaní bolo nariadené z dôvodu, že rodičia maloletého dieťaťa sa nevedeli dohodnúť na osobnej starostlivosti ani na úprave styku otca s maloletým. Vzhľadom na závažné odlišné tvrdenia rodičov a na nesporných charakter konania, v ktorom je prvoradý vždy záujem maloletého dieťaťa, ktorý by mal byť prioritným aj pre oboch rodičov, súd považoval za spravodlivé, aby sa obaja rodičia podieľali na náhrade trov znaleckého dokazovania tak, ako to uviedol vo výroku rozsudku. Za vypracovanie znaleckého posudku súdu vyplatil znalkyni sumu 1 017,- eur, ktorú ako trovy štátu súd priznal voči matke aj otcovi každému v polovici, t.j. matke uložil povinnosť zaplatiť sumu 508,50 eur a otcovi uložil povinnosť zaplatiť sumu 508,50 eur za znaleckú odmenu vypracovaný znalecký posudok plus sumu 133,90 eur, ktorú si znalkyňa vyúčtovala za účasť na súdnom pojednávaní dňa 10.11.2021 na návrh otca, spolu sumu 642,40 eur. Súd prvej inštancie mal za to, že pomery na strane matky aj otca umožňujú žiadať náhradu trov štátu. Hoci zárobkové pomery rodičov sa líšia, poukázal na Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/27/2017 a v ňom vyslovený právny

názor, že treba prihliadnúť aj na to, že účastník konania si v súdnych konaniach platí služby advokáta, ktorých cena je všeobecne známa. Matka navyiac ako bolo dokázané disponuje aj zostatkom sumy z predaja bytu (25 160,- eur), ktorým po vyplatení svojho hypotekárneho úveru matka, ako bolo dokázané, preukázateľne disponuje, čo vyplynulo z výpovede svedka Y. N.. V konaní matka splnomocnila na svoje zastupovanie v konaní postupne celkom piatich právnych zástupcov a to E.. V., AK B..R., AK C. J., E.. D. X. a C. R.-Y., R.. Súd tak mal za to, že tak na strane otca ako aj na strane matky je v ich možnostiach zaplatiť štátu trovy, ktorý vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním v konaní.

9. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil najmä ust. § 36, § 24 ods. 1, § 28 ods. 1 písm. b), c), § 62, § 63 ods. 3, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, § 77, § 24 ods. 5, § 35, § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 Charty základných práv EÚ, čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP, o trovách konania štátu podľa § 57 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie otec i matka.

11. Matka v podanom odvolaní zdôraznila, že podáva odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu, uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP. Podaným odvolaním sa domáha, aby odvolací súd vydal rozsudok, ktorým maloletého H. zverí do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, otcovi uloží povinnosť platiť na maloletého H. s účinnosťou od 29.07.2019 výživné v sume 550,- eur z toho sumu 350,- eur je otec povinný poukazovať vždy do posledného dňa v mesiaci vopred k rukám matky a sumou 200,- eur mesačne je otec povinný prispievať na tvorbu úspor maloletého vždy do posledného dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý je matka povinná zriadiť v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku a v tej istej lehote je povinná oznámiť názov peňažného ústavu a číslo účtu otcovi maloletého dieťaťa, pričom na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte maloletého je potrebný súhlas súdu. Zameškané spotrebné výživné na maloletého H. za obdobie od 29.07.2019 do vyhlásenia rozhodnutia vo výške 4 629,03 eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a zameškané výživné na tvorbu úspor na maloletého H. za obdobie od 29.07.2019 do vyhlásenia rozhodnutia vo výške 8 024,19 eur je otec povinný zaplatiť na osobitný účet maloletého zriadený matkou na tvorbu úspor do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s mal. H. navrhla upraviť tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým H. v každom nepárnom týždni v kalendárnom roku bez prítomnosti matky vždy v sobotu v čase od 10:00 hod. do 15:00 hod. toho istého dňa a v nedeľu v čase od 11:00 hod. do 17:00 hod. toho istého dňa, v ktorých dňoch a časoch si vždy maloleté dieťa prevezme od matky pred vchodom do budovy F. M. L., nachádzajúceho sa na P. X. v L. a maloleté dieťa na rovnakom mieste matke v určenom čase tiež odovzdá a matka je povinná dieťa na styk s otcom pripraviť a otcovi styk s maloletým dieťaťom umožniť. Súčasne zhodne s rozhodnutím súdu prvej inštancie navrhla upraviť jej informačnú povinnosť, udeliť súhlas namiesto otca k trvalému pobytu maloletého H., zamietnuť návrh otca na zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti a návrh otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, zrušiť s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k.18P/54/2019-1367 zo dňa 09.06.2021, o trovách konania vysloviť, že účastníci nemajú právo na ich náhradu, priznať štátu náhradu trov vo výške 1 150,90 eur s tým, že povinnosť nahradiť štátu trovy uložiť otcovi. Eventuálne navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho odvolania uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnený a vychádza z neprávne zisteného skutkového stavu veci, nakoľko z dokazovania vyplynulo, že otec počas celého konania matku ponižoval, urážal, nepravdivo obviňoval z psychickej choroby, užívania drog a podobne, pričom svoje tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázal ani nepredložil na ich preukázanie žiadne dôkazy, iba ich neustále opakoval, čo nepriaznivo vplývalo na ich vzájomný vzťah, pričom súd na tieto skutočnosti neprihliadol, žiadnym spôsobom ich nevyhodnotil napriek tomu, že na to počas konania poukazovala. Rozsudok považuje za nezákonný z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia, keď súd síce do strany 10 rozsudku uvádza jednotlivé tvrdenia, návrhy a vyjadrenia matky a otca, neuvádza k nim však svoje závery a úvahy, pričom nezohľadnil jej vyjadrenia ani neuviedol žiadne z jej vyjadrení ohľadom styku otca s maloletým, keď pri odovzdávaní otcovi syn plakal alebo odmietal odovzdanie počas Vianoc v roku 2019. Rozsudok tak neobsahuje všetky relevantné skutočnosti nevyhnutné na rozhodnutie vo veci samej. Zastáva názor, že je to práve otec, ktorý narúšal vzájomný vzťah rodičov a nepodnikal kroky k tomu, aby tento napredoval k zlepšeniu. Počas celého konania otec síce tvrdil, že je to matka, ktorá ho neakceptuje otca a ako rodiča maloletého syna, pričom sám inicioval sociálne poradenstvo v

M., ktorých sa následne nezúčastňoval a uvedené vyplýva i zo znaleckého posudku J. H. P., J... Vytýkala súdu prvej inštancie, že uviedol v rozsudku konanie ohľadne výživného na manželku a vychádzal zo sumy 200,- eur, ktorá v konaní bola priznaná, uvedený rozsudok však bol následne zrušený, a preto sa táto časť rozsudku nezakladá na pravde a rozsudok je z tohto dôvodu nezákonný. Uviedla, že nesúhlasí so znaleckým posudkom, ktorý bol v konaní vykonaný, citovala z uvedeného znaleckého posudku v častiach, v ktorých s ním nesúhlasila a mala za to, že súd prvej inštancie sa s jej námietkami voči znaleckému posudku nevysporiadal, nevyhodnotil ich a nereflektoval žiadnym spôsobom na konanie otca, ktorý neustále privoláva do miesta bydliska matky policajné hliadky či vystavuje dieťa situáciám ovplyvňujúcim jeho zdravý vývoj a pozitívny vzťah s ním. Súd žiadnym spôsobom neskúmal, neposudzoval a nevyhodnocoval konanie otca a jeho vplyv na maloletého syna, jeho vývoj a prípadný vzájomný vzťah, z ktorého dôvodu považuje rozsudok za nezákonný, nakoľko vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Vytýkala znalkyni, že z jej znaleckého posudku nevyplýva, akým spôsobom, prípadne na základe akých skutočností prišla k záverom ňou uvádzaných, tieto nie sú preukázané, naopak, zo skutočností v ňom uvádzaných vyplýva, že ona dostatočne motivuje dieťa na styk s otcom a nie je zrejme preto, akým spôsobom znalkyňa dospela k tomu, že by mal mať maloletý nejaké svoje správanie naučené. Zdôraznila, že dieťa na styk s otcom riadne motivuje. Podrobne sa v odvolaní vyjadrovala k jednotlivým častiam znaleckého posudku v bodoch a) až h), pričom mala za to, že v znaleckom posudku absentuje vyhodnotenie záujmu maloletého, ktorý nebol dokazovaný ani preukázaný. Vytýkala súdu prvej inštancie, že sa v odôvodnení svojho rozsudku s jej tvrdeniami nezaoberal, nie je odôvodnený, čo spôsobuje jeho nezákonnosť. So závermi znaleckého posudku nesúhlasí, nakoľko tento nezohľadňuje záujem maloletého syna a nezohľadňuje skutočný skutkový stav ako ani všetky dôkazy a vyjadrenia predložené do konania. Súhlasila s výrokom I., ktorým súd zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti, nesúhlasila však s odôvodnením tohto výroku, najmä s názorom súdu prvej inštancie v bode 40. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, keď súd neuvádza, akým spôsobom k týmto záverom dospel. Nedáva odpovede na svoje úvahy a neuvádza, na základe akých dôkazov a akým spôsobom k nim dospel. Opätovne zdôraznila, že ani z jedného z vykonaných dôkazov nevyplývajú závery uvádzané v znaleckom posudku a následne uvedené i v rozhodnutí súdu prvej inštancie. Vytýkala súdu prvej inštancie, že nevyhodnotil a nevzal do úvahy samotné konanie otca (urážky, trestné oznámenia a podobne) len stroho konštatoval, že matka je neprajne nastavená voči otcovi. Je to však práve otec, ktorý takýto stav neustále vytvára a prehľbuje. Napriek tomu ona syna pozitívne motivuje vo vzťahu k otcovi, čo vyplýva i z toho, že styk sa uskutočňuje a dieťa neprejavuje voči otcovi neprajné nastavenia v čase styku. Poukazovala na správanie otca voči nej v čase vedenia spoločnej domácnosti, pričom svoje tvrdenia preukázala priloženými SMS správami, čo súd nezohľadnil a nezodôvodnil, z akého dôvodu na jej vyjadrenia a dôkazy ňou predložené neprihliadol. Súd prvej inštancie tak nesprávne ustálil skutkový stav veci, keď nevzal do úvahy správanie a konanie samotného otca, nedostatočne odôvodnil rozsudok, nakoľko z jeho odôvodnenia nevyplýva, z akých dôvodov sa nevysporiadal s jej tvrdeniami, akým spôsobom sa vysporiadal s konaním otca voči nej (urážky, trestné oznámenia a podobne), svoje závery odôvodnil s poukázaním na znalecký posudok, ktorého závery považuje ona za nedostatočne odôvodnené a ničím nepreukázané, dokonca presahujúce rámec účelu znaleckého dokazovania a ktorý však ani nezohľadňuje súčasný stav. Pokiaľ ide o výrok III. o určení výživného zo strany otca pre mal. H., vytýka súdu prvej inštancie, že nesprávne ustálil skutkový stav veci, čo spôsobuje nezákonnosť jeho rozsudku, keď tvrdila, že splátka hypotekárneho úveru otca nie je nevyhnutný výdavok na zabezpečenie jeho životných potrieb, keď v prvom rade má zabezpečiť výživu svojho dieťaťa, až následne uspokojovať svoje potreby. Vytýkala súdu prvej inštancie, že neuznal jej výdavok na bývanie vo výške 200,- eur mesačne jednak z dôvodu, že otec jej ponúkol bývanie v L., pričom uviedla, že otec jej nenavrhol zabezpečenie bývania na jeho náklady, čo nevyplýva zo žiadnych tvrdených dôkazov, ale navrhol, že kúpi byt do svojho výlučného vlastníctva a následne jej ho dá do nájmu. Rovnako vytýkala súdu, že jej neuznal náklady vo výške 200,- eur z dôvodu výsluchu jej otca, ktorý potvrdil, že tieto neplatí, pričom z jeho výsluchu vyplynulo len to, že náklady na bývanie hradí nemôže, nakoľko nemá dostatok finančných prostriedkov. Vytýkala tiež, že otcovi uznal náklady na masáže a jej neuznal príspevok na bývanie. V niektorých častiach súd prvej inštancie výdaje otca na mal. H. posúdil ako totožné ako matkine, pričom otec nezabezpečuje starostlivosť o maloletého v takom rozsahu ako ona. Nedôvodne vyhodnotil výdavky otca na apartmán, ktorý otec zabezpečuje v prípade rozšíreného styku s maloletým, ktorý otec nezabezpečoval počas všetkých stykov, ale len v niektorých obdobiach. Uviedla, že otec dieťaťu neposkytuje žiadne oblečenie ani hračky (s výnimkou hračiek odovzdaných v mesiaci február 2022). Pokiaľ ide o určený rozsah styku otca s mal. H. (výrok V. rozsudku), vytýkala súdu prvej inštancie, že napriek tomu, že uviedol, že nie je zrejme, ako dlho bude adaptačný proces pri rozširovaní styku trvať, rozšíril styk otca s maloletým v rozsahu na prespatie počas

prázdnin a sviatkov, čo je v rozpore s vysloveným názorom odvolacieho súdu, stanoviskom kolíznej opatrovníčky i M., z ktorých vyplýva, že maloletý by v súčasnosti nezvládol styk s otcom s prespaním. Rozsudok je preto nezákonný a nerešpektujúci názor odvolacieho súdu, kolízneho opatrovníka i M.. Ani zo znaleckého posudku nevyplýva rozšírenie styku tak, ako rozhodol súd prvej inštancie, ktorá úprava nezohľadňuje najlepšie záujmy maloletého, keď nie je možné bez akýchkoľvek pochybností ustáliť, že dieťa by bez ujmy zvládlo prespanie s otcom v zmysle rozsudku. Nesúhlasila s odôvodnením výroku VI., nakoľko otca informuje pravidelne o všetkých skutočnostiach vzťahujúcich sa na maloleté dieťa, čo vyplýva z komunikácie s otcom. Pokiaľ ide o náhradu trov štátu (výrok XI.), tvrdila, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je nezákonný, nakoľko nariadenie znaleckého dokazovania namietala, využila i opravné prostriedky vo vzťahu k jeho nariadeniu a má za to, že jeho účelom bolo o. i. preverenie tvrdení otca ohľadom jej psychického stavu, a preto by nemala znášať trovy znaleckého posudku. Záverom zdôraznila, že je to výlučne konanie otca, ktoré narúša jeho vzťah s maloletým, otec nekoná v záujme maloletého, ktorý nie je pre neho prvoradá, ale koná výlučne vo vlastnom záujme a v priamom rozpore so záujmami dieťaťa, v rozpore s jeho osobnou vôľou, na ktoré skutočnosti súd prvej inštancie vôbec neprihliadal. Následne sa vyjadrovala k zvukovým záznamom predloženým v spise, ktoré neboli vykonané, a to záznam zo dňa 15.01.2022, nevykonaniu dôkazu - správy H.. H. D. z 02.03.2022. Vytýkala súdu prvej inštancie, že voči uzneseniu z čl. 927 podala odvolanie, ktoré nebolo predložené odvolaciemu súdu.

12. Otec vo svojom písomnom odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie výslovne uviedol, že napáda rozsudok vo výrokoch I., III., IV., V., VI., VII., VIII., XII., XIII. a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že mal. H. na čas do rozvodu manželstva zverí do osobnej starostlivosti otca, matke uloží povinnosť prispievať na výživu mal. H. výživným vo výške 250,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, upraví styk matky s maloletým tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým H. každý párný kalendárny týždeň od piatku 16:00 hod. nepretržite do nedele 18:00 hod., s tým, že matka si maloletého prevezme a po skončení styku odovzdá v mieste bydliska otca, súčasne upraví styk matky s maloletým počas školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR je matka oprávnená stretávať sa s maloletým H. počas letných školských prázdnin každý kalendárny rok od 10.7. od 10:00 hod. do 13.7. do 10:00 hod., od 20.7. od 10:00 hod. do 23.7. do 10:00 hod., od 10.8. od 10:00 hod. do 13.8. do 10:00 hod. a od 20.8. od 10:00 hod. do 23.8. do 10:00 hod., počas vianočných prázdnin v každom nepárnom kalendárnom roku od 31.12. od 10:00 hod. do 3.1. nasledujúceho roka do 10:00 hod. a v každom párnom kalendárnom roku od 23.12. od 10:00 hod. do 26.12. do 10:00 hod., počas veľkonočných prázdnin v každom párnom kalendárnom roku od Bielej soboty od 10:00 hod. do utorka nasledujúcom po Veľkonočnom pondelku do 10:00 hod., počas jarných prázdnin v každom nepárnom kalendárnom roku od pondelka, prvého dňa prázdnin, od 10:00 hod. nepretržite do nasledujúcej stredy do 10:00 hod. s tým, že matka si maloletého prevezme a po skončení styku odovzdá v mieste bydliska otca a otcovi uloží povinnosť maloletého na styk s matkou pripraviť a v stanovenom čase matke odovzdať. Návrh matky na nahradenie súhlasu otca sa zamietne a matke i otcovi maloletého uloží povinnosť zaplatiť na účet súdu z titulu náhrady trov štátu každému sumu vo výške 575,45 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Alternatívne navrhol odvolaciemu súdu zmeniť napádaný rozsudok tak, že maloletý H. sa na čas do rozvodu manželstva zveruje do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ktorá bude vykonávaná tak, že otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého od piatku v každom nepárnom kalendárnom týždni v roku od 17:30 hod. do piatku nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa v roku do 17:30 hod. a matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého od piatku v každom párnom kalendárnom týždni v roku od 17:30 hod. do piatku nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa v roku do 17:30 hod. s tým, že prevzatie maloletého sa uskutoční v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý nachádza, v priebehu letných školských prázdnin bude maloletý v osobnej starostlivosti otca v každom kalendárnom roku od 01.07. od 10:00 hod. do 15.07. do 17:30 hod. a od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 17:30 hod. a v osobnej starostlivosti matky v každom kalendárnom roku od 15.07. od 10:00 hod. do 01.08. do 17:30 hod. a od 15.08. od 10:00 hod. do 31.08. do 17:30 hod. s tým, že rodič ktorý má mať maloleté dieťa v osobnej starostlivosti si ho prevezme u druhého rodiča vo vyššie uvedených termínoch. Od 31.08. o 17:30 hod. sa mení starostlivosť rodičov podľa úpravy bežného roka, v priebehu vianočných školských prázdnin bude maloletý v osobnej starostlivosti otca v nepárnom kalendárnom roku od prvého dňa vianočných prázdnin od 10:00 hod. do 30.12. do 10:00 hod. a v párnom kalendárnom roku od 30.12. od 10:00 hod. do posledného dňa vianočných prázdnin do 19:00 hod. a v osobnej starostlivosti matky v párnom kalendárnom roku od prvého dňa vianočných prázdnin od 10:00 hod. do 30.12. do 10:00

hod a v nepárnom kalendárnom roku od 30.12. od 10:00 hod do posledného dňa vianočných prázdnin do 19:00 hod. s tým, že prevzatie maloletého sa uskutoční u toho rodiča u ktorého sa bude maloleté dieťa v danom čase nachádzať, v priebehu jarných prázdnin bude maloletý v osobnej starostlivosti otca v nepárnom kalendárnom roku od prvého dňa prázdnin od 10:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17:30 hod. a v osobnej starostlivosti matky v párnom kalendárnom roku od prvého dňa prázdnin od 10:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17:30 hod. s tým, že prevzatie maloletého sa uskutoční u toho rodiča, u ktorého sa bude maloleté dieťa v danom čase nachádzať, v priebehu veľkonočných prázdnin bude maloletý v osobnej starostlivosti matky vždy v nepárnom kalendárnom roku od Zeleného štvrtku od 10:00 hod do Veľkonočného pondelka do 17:30 hod. a v osobnej starostlivosti otca vždy v párnom kalendárnom roku od Zeleného štvrtku od 10:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17:30 hod, s tým, že prevzatie maloletého sa uskutoční u toho rodiča u ktorého sa bude maloleté dieťa v danom čase nachádzať. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti výživné neurčí, rodinné prídavky a daňový bonus na maloletého bude poberať resp. si uplatňovať matka maloletého, návrh matky na nahradenie súhlasu otca sa zamietne, matke a otcovi uloží povinnosť zaplatiť na účet súdu z titulu náhrady trov štátu každému sumu vo výške 575,45 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP. Vytýkal súdu prvej inštancie, že dospel k záveru, že mal. H. je potrebné zveriť do osobnej starostlivosti matky. Súd prvej inštancie nevychádzal zo správneho a úplného zistenia skutočného stavu veci, nereflekoval najlepší záujem mal. H. a ignoroval závery súdom nariadeného znaleckého dokazovania a toto rozhodnutie je v príkrom rozpore s obsahom spisu. Vytýkal rozhodnutiu súdu prvej inštancie jeho nesprávnosť, nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť a tvrdil, že jeho rozhodnutie je neprehľadné, nejasné až zmätočné a nepresvedčivé, čo je porušením základného práva účastníka konania na spravodlivý proces. Uviedol, že mu neboli doručené viaceré listiny založené v súdnom spise - lekárska správa H.. P. zo dňa 09.11.2021, potvrdenie zo dňa 04.03.2022 doložené matkou na pojednávaní v jednom vyhotovení a nemal možnosť sa k nim relevantne vyjadriť. Poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, z ktorých vyplýva, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivý proces. Mal za to, že súd dospel k nesprávnemu skutkovému záveru, keď rozhodol o ponechaní mal. H. v starostlivosti matky, keď kopíroval faktický stav vyvolaný matkou, pričom toto jeho rozhodnutie je neudržateľné, čoho si bol zjavne vedomý súd prvej inštancie, nakoľko až na piatich miestach vo svojom odôvodnení (str. 61, 62, 53, 52, 51) poučuje matku, že má už ale skutočne poslednú šancu vyrovnať sa s porozchodovým stavom a prijať fakt, že dieťa má právo na rozvíjanie vzťahu k obidvom rodičom a ak bude matka brániť v styku dieťaťa s otcom, dieťa by malo byť na čas po rozvode zverené otcovi. Z rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že má za preukázané bezdôvodné bránenie v styku otcovi matkou, negatívne nastavovanie dieťaťa na styk matkou, účelové umožňovanie styku matkou v nadväznosti na pojednávania a napriek tomu alibisticky ponechal dieťa v tomto výchovne nevhodnom prostredí u matky a jemu na dlhšie obdobie de facto zablokoval prístup k dieťaťu. Zdôraznil, že súd prvej inštancie vyzýva matku, aby dieťa nielen navonok, ale aj vnútorne motivovala na stretnutia s otcom v zmysle súdneho rozhodnutia aj v prípade bežnej virózy s tým, že pokiaľ bude ďalej hľadať prekážky na strane dieťaťa, pre ktoré nebude dochádzať k osobnému kontaktu otca s maloletým, mal za to, že vhodnejšou osobou pre zabezpečenie celodennej starostlivosti a zdravého psychického vývinu dieťaťa bude jeho otec. Pripomenul, že matka ani na opakované otázky súdu nespochybnila fakt, že otec sa o dieťa vie riadne postarať a zároveň otec prezentoval, že nechce byť rodičom len do dobrého počasia, o dieťa sa vie postarať i v čase jeho choroby. Z týchto dôvodov považuje rozhodnutie o zverení maloletého matke za nesprávne a nezákonné. Za absurdný považoval záver súdu prvej inštancie, že to, že matka bráni otcovi v styku s maloletým, ešte nie je dôvodom na odovzdanie dieťaťa do starostlivosti otcom, ale dôvodom na úpravu styku otca s dieťaťom. Poukázal na ust. § 25 ods. 4 Zákona o rodine, v zmysle ktorého ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom, môže súd na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Zdôraznil, že záujem maloletého dieťaťa nemožno vidieť iba v tom, že za každú cenu bude rešpektovaný faktický stav. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 48/04. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie tak považoval za výsmech voči nemu, nakoľko je zrejmé, že matka nerešpektuje súdne rozhodnutia a reálny význam úpravy styku je nulový, preto je jeho rozhodnutie v priamom rozpore so zákonom. Poukázal na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Prešove a tvrdil, že postup prvoinštančného súdu spočívajúci v odôvodnení odklonu od súdnej praxe nenašiel. Ďalej uviedol, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe cielená a účelová nekomunikácia rodičov nemôže byť dôvodom na nenariadenie striedavej osobnej starostlivosti. Poukazoval na rozhodnutia iných súdov ako i argumentáciu Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 266/2010, sp. zn. I. ÚS 238/05, I. ÚS 2412/07, III. ÚS 1206/09, z ktorých uvedený

názor vyplýva a vyvracia názor, že absencia kvalifikovanej komunikácie medzi rodičmi, teda neexistencia schopnosti toho-ktorého rodiča dohodnúť sa na výchove dieťaťa s druhým rodičom je prekážkou v striedavej starostlivosti. Ďalej uviedol, že neschopnosť a dlhodobá neochota matky komunikovať by tak v konečnom dôsledku bola v záujme matky, avšak nie v záujme maloletého, tým by došlo k protiústavnému konaniu porušujúceho práva otca ako rodiča na rodinný život. Nie je preto možné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie, že alternatívny návrh otca má byť predčasne podaný. Pokiaľ ide o úpravu jeho styku s mal. H., uviedol, že takto výrazne obmedzený styk je v priamom rozpore so znaleckým posudkom, názorom znalkyne vyjadreným na pojednávaní a v príkrom rozpore so záujmami mal. H., ktorý má právo na rodičovskú starostlivosť a rovnocenný kontakt s oboma rodičmi, čo niekoľkokrát verbalizovala aj kolízna opatrovníčka na pojednávaní vo svojich správach predkladaných súdu. Nesúhlasil ani s výrokom o výživnom, ktorý absolútne nereflektoval nespornú skutočnosť, že za účelom realizácie styku s maloletým v L., kam matka dieťa zavliekla, musí vynaložiť minimálne 360,- eur mesačne a vzhľadom na rekordnú infláciu už minimálne 390,- eur mesačne, a preto je výška výživného už minimálne 940,- eur, na úhradu ktorej je zaviazaný nápadným rozsudkom. Nesúhlasil s odôvodnenými potrebami maloletého vo výške 603,- eur mesačne a jednak so súdom tvrdenými nadpriemernými majetkovými pomermi otca. Poukázal na fakt, že žije v L., kde náklady na život sú diametrálne vyššie ako v L. alebo v J.. Považoval za nereálne, aby 3,5-ročné dieťa žijúce v L. malo mesačné náklady 600,- eur, čo je položka pokrývajúca takmer výšku celého tvrdeného príjmu matky, konkrétne namietal stravu a kravské mlieko vyčíslená matkou vo výške 260,- eur mesačne, oblečenie 100,- eur mesačne. Vyčíslené náklady na stravu maloletého prevyšujú bežné spotrebné náklady na stravné u maloletých detí v jeho veku, pokiaľ matka takéto náklady vynakladá, čo však nepreukázala. Jedná sa o nadštandardné plnenia spočívajúce výlučne na dobrovoľnosti ich úhrad, čo je otázne, z akých zdrojov vzhľadom na ich príjem ich pokrýva. Náklady na oblečenie a obuv maloletého vynakladá i on. Za výživné primerané veku, zdravotnému stavu a odôvodneným potrebám maloletého považoval bežné výživné v sume 250,- eur mesačne, v nadväznosti na uvedené žiadal upraviť i úhradu ročného výživného na bežnom výživnom a na výživnom na tvorbu úspor. Výživné na tvorbu úspor považoval za neprimerane vysoké. Vytýkal súdu prvej inštancie, že nepoučil matku, že má vo vzťahu k účtu pre maloletého ísť o špecifický tzv. vinkulovaný účet, čo si matka nemá ako domyslieť. Vo výroku chýba znenie, že matka je povinná zriadiť osobitný účet v banke na území Slovenskej republiky s dodatkom k zmluve o zriadení osobitného účtu v prospech maloletého, v zmysle ktorého bude na nakladanie s prostriedkami na tomto účte do 30.08.2036 potrebný súhlas súdu. Vytýkal súdu prvej inštancie, že pokiaľ ide o informačnú povinnosť uloženú matke, ide o povinnosť za uplynulý mesiac, teda v čase, kedy už nič nezmôže, pričom matka mu odmieta poskytovať alibisticky informácie aktuálne o dieťati s odkazom na tento výrok. Vytýkal tiež súdu prvej inštancie, že uložil povinnosť matke zasielať jej uvedené informácie na adresu a@b.c, hoci zo spisu súd musí mať vedomosť, že v dôsledku zmeny zamestnávateľa tento mail už od roku 2020 nepoužíva, ale komunikuje z adresy a@b.c Pokiaľ ide o nahradenie jeho súhlasu s trvalým pobytom dieťaťa, poukázal na skutočnosť, že z Registra obyvateľom vyplýva, že mal. H. má už od 25.06.2019 evidovaný trvalý pobyt na adrese Y. XXXX/XX L. a nahrádzať jeho súhlas takmer po troch rokoch, ktorý naviac správny orgán nevyžaduje, je právny nezmysel. Pokiaľ ide o trovy konania štátu, navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie tak, že náklady na znalecké dokazovanie budú rozdelené medzi neho a matku v pomere 50:50, nakoľko i náklady spojené s účasťou znalkyne na pojednávaní by mali byť rovnakým mechanizmom rozdelené medzi oboch rodičov bez ohľadu na to, že jej vypočutie navrhol on.

13. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k podaným odvolaniam oboch rodičov uviedol, že je v záujme mal. H., aby mal čo najrovnocennejší kontakt s oboma rodičmi. Kontakt maloletého s otcom bol na čas prerušený a začal sa pravidelne realizovať po tom, ako bol upravený uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09.02.2022, ktorý o. i. uviedol, že takto nastavené postupné rozširovanie styku medzi otcom a dieťaťom sa javí ako primerané s predpokladom, že dieťa bude schopné sa na tieto podmienky bez vážnejších problémov adaptovať. Postupné rozširovanie styku s prespávaním dieťaťa u otca navrhol aj úrad vo svojej správe v decembri 2021. Zdôraznil, že na Okresnom súde v Bratislave prebieha konanie o rozvod manželstva, ktorého súčasťou bude i úprava práv a povinností k maloletému. Ďalej uviedol, že matka aj napriek sprostredkovanému odbornému poradenstvu, ako aj dostatočnému časovému priestoru, doposiaľ nedokázala dieťa dostatočne pripraviť a namotivovať k prespávaniu u otca a v tejto veci jej bude naďalej zo strany úradu a M. sprostredkovaná odborná pomoc.

14. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otec vo svojom odvolaní uviedol, že súd mal možnosť vyhodnotiť správanie oboch rodičov bezprostredne na pojednávaní, mimo

neho, vyhodnotiť a posúdiť rodičovské zručnosti vo vzťahu ku konaniu v záujme mal. H.. Má za to, že práve z konania otca je zrejmé, že nekoná v záujme maloletého, keď voči nej koná urážlivo, ponižujúco, pričom takéto konanie nemôže byť v záujme maloletého dieťaťa, keď koná jeden z rodičov voči druhému rodičovi v rozpore s dobrými mravmi tak závažným spôsobom. Zároveň tak aj neustále opakované privolávanie policajných hliadok počas choroby maloletého dieťaťa nemôže byť posudzované v jeho záujme, nakoľko toto konanie dieťa priamo ovplyvňuje. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by otcovi v styku s maloletým bránila, ani v súčasnosti nebráni. V prípadoch, keď sa styk neuskutočnil, riadne preukázala dôvody, pričom sa nejednalo o bežné detské virózy, ako otec účelovo udáva, ale dieťa počas chorôb užívalo antibiotickú liečbu. V celom rozsahu nesúhlasí so zverením mal. H. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorý názor zastáva aj kolízny opatrovník, ktorý v konaní maloletého zastupuje a uviedol, že je v najlepšom záujme maloletého zveriť ho do jej osobnej starostlivosti, a to s poukazom na vek maloletého a skutočnosť, že dieťa samo prejavuje vôľu byť v prítomnosti matky, jeho vzťah k nej je silný, čo vyplýva i zo záverov znalkyne, ktorá vypracovala znalecký posudok. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by neplnila svoje povinnosti ako matka, jej starostlivosť nebola spochybnená a nebol ani spochybnený vzťah maloletého k nej. Skutočnosť, že styk s otcom sa neuskutočňuje z objektívnych dôvodov, nemôže byť automaticky vykladaný tak, že maloletý má byť zverený do jeho starostlivosti. Pokiaľ otec opakovane uvádza, že ona bráni v jeho styku s maloletým synom a uvádza za týmto účelom judikatúru súdov, poukazuje na to, že v prípadoch, keď sa styk otca s maloletým neuskutočnil, išlo o objektívne prekážky na strane maloletého, čo v konaní preukázala a otec napriek tomu do bydliska maloletého privolať policajné hliadky. Pokiaľ v súvislosti s výškou výživného otec poukazoval na svoje náklady na cestovné vo výške 360,- eur mesačne, uviedla, že ak otec argumentoval, že matka má možnosť sa presťahovať do L., takisto nie je vylúčená jeho možnosť presťahovať sa do L. alebo využívať železničnú dopravu, ktorá je menej nákladná. Nie je tiež zrejmé, prečo otec svoje náklady na cestovné pripočítal k výške výživného, nakoľko tieto finančné prostriedky na jeho dopravu neslúžia potrebám maloletého. Pokiaľ otec poukazuje na výšku nákladov na jeho bývanie v L., ide o jeho rozhodnutie v tomto meste bývať a akceptuje tak i svoje náklady, ktorá skutočnosť nemôže byť vykladaná na ťarchu maloletého. Navyiac, keď otec poukazuje na náklady bývania v L., pokiaľ by sa tu prisťahovala i s maloletým, jej náklady by výrazným spôsobom stúpili, zvýšili by sa tak náklady na maloletého i na výživné. Odôvodnené potreby maloletého v rozsahu 600,- eur v konaní riadne preukázala. Pokiaľ ide o náklady na mlieko, poukazuje na skutočnosť, že sa nejedná o kravské mlieko, ale o detské mlieko (Nutrilon a podobne), ktorých cena je značne vyššia ako kravského mlieka. Zdôraznila, že otec ju nemusí poučať o tom, aký účet je nevyhnutné vytvoriť maloletému na tvorbu úspor. Samotná výška výživného zo strany súdu je určená správne, v podanom odvolaní navrhovala zmenu výšky výživného a výšku sumy na tvorbu úspor, konečná výška však zostala nezmenená. Pokiaľ ide o jej informačnú povinnosť, otec koná výlučne účelovo s cieľom navodiť dojem ohľadne jej nekomunikácie, čo sa však nezakladá na pravdivých skutočnostiach.

15. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k písomnému vyjadreniu matky k odvolaniu otca uviedol, že zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach.

16. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

17. V priebehu odvolacieho konania doručil dňa 30.05.2022 odvolaciemu súdu otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd upravil jeho styk s mal. H. v čase od 10.07.2022 od 10:00 hod. do 13.07.2022 do 10:00 hod. v čase od 20.07.2022 od 10:00 hod. do 23.07.2022 do 10:00 hod., v čase od 10.08.2022 od 10:00 hod. do 13.08.2022 do 10:00 hod., v čase od 20.08.2022 od 10:00 hod. do 23.08.2022 do 10:00 hod. s tým, že si dieťa prevezme a po skončení styku odovzdá v mieste bydliska matky, ktorá je povinná dieťa na styk s ním pripraviť a v stanovenom čase odovzdať. V odôvodnení svojho návrhu uviedol, že Okresný súd Prievidza uznesením sp. zn. 8Em/2/2021 zo dňa 19.05.2022 nariadil výkon rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/6/2022-2351 zo dňa 09.02.2022. Uviedol, že úprava jeho styku s maloletým počas letných prázdnin v roku 2022 nie je obsiahnutá v žiadnom z právoplatných ani vykonateľných rozhodnutí, a preto žiada o jeho úpravu počas letných prázdnin. Matka mu v minulosti viackrát bránila v styku s maloletým, a to v období od 22.11.2020 do 26.06.2021, od 04.10.2021 do 18.02.2022 a aktuálne mu začala brániť v styku od 16.04.2022 do súčasnosti, naposledy mu v styku zabránila 14.05.2022 a 15.05.2022. Matka celkovo zmarila 63 stykov bez akejkolvek náhrady, koná účelovo a vedome, maloletého pravidelne a úmyselne nepripravuje na styk s ním a pokúša sa o úplné jeho vytesnenie zo života maloletého a o pretrhnutie citového puta medzi ním a maloletým.

Poukázal na predchádzajúce rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne ako i na znalecký posudok v konaní vykonaný. Matka neustále marí a sabotuje akúkoľvek dohodu o výkone rodičovských práv, a preto je nútený požiadať o ingerenciu súdu a o úpravu styku počas nadchádzajúcich letných prázdnin 2022, čo je nepochybne v záujme mal. H. a je kľúčové pre zachovanie a prirodzené rozvíjanie ich vzťahu. Zdôraznil, že jeho vzťah s dieťaťom je pekný a pozitívny, maloletý sa na stretnutia s ním teší, má rád jeho prítomnosť. Počas navrhovaných dní by chcel s dieťaťom stráviť čas jednak vo svojej domácnosti a výletmi po okolí, ako i zabezpečiť mu kontakt so starými rodičmi a širšou rodinou. Zdôraznil, že navrhuje rozsah styku tak, ako ho určil prvoinštančný súd vo svojom rozsudku.

18. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

19. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku I., vo výroku II., vo výroku III., vo výroku IV., vo výroku VII., vo výroku VIII., vo výroku IX., vo výroku XI. potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP a vo výroku V., vo výroku VI. zmeniť podľa § 388 CSP a opätovne rozhodnúť v súvisiacich výrokoch o trovách konania a trovách konania štátu.

20. Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje, že odvolanie podané matkou výslovne uvádza, že smeruje voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v celom rozsahu, odvolanie otca výslovne uvádza, že smeruje proti výrokom I., III., IV., V., VI., VII., VIII., XII., XIII., nesmeruje tak proti výroku II., IX., XI.. Je potrebné konštatovať, že v odvolaní matka žiadne odvolacie námietky vo vzťahu k výroku II. (o zastupovaní dieťaťa a spravovanie jeho majetku v bežných veciach oboma rodičmi) vo výroku IX. (o zrušení uznesenia Okresného súdu Prievidza č. k. 18P/54/2019-1367 zo dňa 09.06.2021), vo výroku XI. (o priznaní náhrady trov štátu vo výške 1 150,90 eur) neuvádza. Namietané však boli matkou i otcom vo vzťahu k celému rozhodnutiu, všetkým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie procesné pochybenia súdu prvej inštancie, preto odvolací súd preskúmal všetky výroky napadnutého rozsudku.

21. Matka i otec v podaných odvolaniach namietali nesprávnosť, nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozsudku súdu prvej inštancie, čím došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces, rozsudok súdu prvej inštancie považovali za nedostatočne odôvodnený a tým nezákonný, keď súd síce uvádzal vyjadrenia matky a otca, neuvádzal k nim však svoje závery a úvahy.

22. Právo na spravodlivý proces v konaní o úprave výkonu rodičovských práv je naplnené tým, že súd zistí skutočný stav vecí a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodne tak, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu. Jedným z princípov, predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces, je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 191 CSP a § 220 ods. 1 CSP), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, pričom súd musí dbať v argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu.

23. Civilný sporový poriadok zakotvil v § 220 ods. 2 CSP požiadavku preskúmateľnosti rozhodnutia. V zmysle tohto zákonného ustanovenia súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa žalobca (účastník) domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný (druhý účastník) a aké dôkazy predložil, alebo označil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán (účastníkov), ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

24. Riadne odôvodnenie rozhodnutia je jedným zo základných atribútov práva na spravodlivý proces. Nie je prípustné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, z ktorého by nebolo možné zistiť, z akých dôkazných prostriedkov súd čerpal svoje zistenia. Aj z judikatúry Európskeho súdu

pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (rozsudok ESLP García Ruiz c. Španielsko z 21.01.1999).

25. Preskúmaním danej veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, resp. neobsahuje také závažné pochybenia, pre ktoré by mohlo byť jeho rozhodnutie považované za nepreskúmateľné, pričom nie je možné prehliadnuť, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu predmetný spis obsahoval takmer 3 000 strán, konanie začalo v roku 2019, obsahuje tak nespočetné množstvo vyjadrení každého z rodičov, kolízneho opatrovníka, S., X., ako i listinných dôkazov, množstvo neodkladných opatrení rozhodovaných súdom prvej inštancie i súdom odvolacím, ktoré nie je možné ale ani potrebné podrobne spracovať do rozsudku (napriek tomu rozsudok obsahuje 65 strán). Z týchto dôvodov odvolací súd námietky rodičov o nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie nepovažoval za dôvodné v takom rozsahu, že by mohli mať za následok porušenie práva účastníkov na spravodlivý proces, ktoré by nebolo možné odstrániť v odvolacom konaní.

26. Odvolacie námietky matky i otca smerovali voči výroku I., ktorým bol mal. H. zverený do osobnej starostlivosti matky a výroku VIII. o zamietnutí návrhu otca na zverenie mal. H. do jeho osobnej starostlivosti a návrhu otca na zverenie mal. H. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

27. Pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv (najmä o tom, ktorému z rodičov bude zverené maloleté dieťa do osobnej starostlivosti) je potrebné zistiť bezpečný podklad pre hodnotenie osobných a povahových vlastností rodičov. Dôležitým kritériom posudzovania výchovných schopností rodičov maloletého dieťaťa je osobnosť rodiča. Dobre fungujúca osobnosť rodiča je spojená so schopnosťou poskytnúť maloletému dieťaťu adekvátnu starostlivosť, z ktorého dôvodu je potrebné identifikovať, preskúmať a vyhodnotiť (potvrdiť alebo vylúčiť) do úvahy všetky prichádzajúce riziká a prekážky, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu osobnej starostlivosti toho-ktorého rodiča o maloleté dieťa. Usporiadanie vzťahov medzi rodičmi a maloletými deťmi musí byť vždy v záujme maloletého dieťaťa. Účelom zabezpečenia najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa pri zverení do osobnej starostlivosti je nevyhnutné zistiť osobné a povahové vlastnosti rodičov i vo svetle argumentácie a námietok vznesených druhým rodičom a v tejto súvislosti poskytnúť riadne a presvedčivé zdôvodnenie svojich skutkových a právnych záverov (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/294/2020).

28. V danej veci súd prvej inštancie vo svojom rozsudku pri rozhodovaní, ktorému z rodičov zverí mal. H. do osobnej starostlivosti (v bode 25.) vychádzal zo znaleckého posudku č. XXX/XXXX znalkyne J. H. P., J. a v bode 25. bod 5. podrobne popísal povahové charakterové osobnostné vlastnosti oboch rodičov, v bode 25. bod 6. konštatoval, že rodinná identita oboch rodičov je narušená a v bode 25. bod 7. konštatoval, že predpoklady rodičov maloletého, pokiaľ ide o zabezpečenie jeho riadnej výchovy po stránke citovej a morálnej, možno označiť za porovnateľné a dostatočné. Rodičia majú porovnateľnú intelektovú kapacitu, ich osobnostná štruktúra je bez psychopatologických fenoménov v zmysle porúch osobnosti, u oboch bola zistená nezrelá a labilná emotivita, sú skôr introvertní, osobne a partnersky neistí so známami adaptačných porúch. Obaja rodičia sú spôsobilí vykonávať svoje rodičovské práva i povinnosti. Súd prvej inštancie vychádzal pri svojom rozhodovaní zo záverov znalkyne, ktorá uviedla, že matka má prirodzený potenciál porozumieť vývinovým potrebám dieťaťa, o ktorého sa väčšinou stará od narodenia, má výraznú tendenciu ku kamarátsstvu a solidarite s dieťaťom, a preto ju možno považovať za rodiča s teoreticky lepšími predpokladmi na zabezpečenie starostlivosti a ďalšieho zdravého vývinu dieťaťa v útlom veku. Rovnaký názor zastával i kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 09.03.2022, ktorý navrhol zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky. Znalkyňa však nevyvylúčila ani možnosť väčšinovej starostlivosti o maloletého otcom.

29. Odvolací súd preskúmaním danej veci dospel k zhodnému názoru ako súd prvej inštancie, že mal. H. má byť zverený do osobnej starostlivosti matky. Bral pritom do úvahy skutočnosť, že posudzuje skutočný stav veci (§ 35 CMP) v čase svojho rozhodovania. Matka sa o mal. H. stará od jeho narodenia (znalkyňa uvádza jej väčšinovú starostlivosť), jej starostlivosť o maloletého nebola v súdnom konaní spochybnená, nespochybnil ju otec, znalec ani kolízny opatrovník, ktorý v konaní maloleté dieťa zastupoval, pričom mal. H. je dieťaťom útleho veku, nepochybne naviazaným práve na svoju matku (viď zistenia znalkyne v znaleckom posudku). Uvedený záver v ničom nespochybňuje schopnosť otca starať sa o maloletého H., ani vzťah medzi otcom a synom, je len konštatovaním skutočného stavu danej veci, ktorý bol súdom zistený. Nie je možné prehliadnuť, že od narodenia dieťaťa až do rozhodnutia

odvolacieho súdu v danej veci mal. H. s otcom trávil čas len počas dňa v rozsahu jeho styku upravenom súdom (viackrát menenom), dieťa u neho nikdy neprespalo ani netrávilo dlhší čas z dôvodov, ktoré neboli na strane otca. Napriek tomu odvolací súd musí prihliadať predovšetkým na záujem mal. H., na jeho zdravý psychický a fyzický vývoj, ktorému záujmu musí dočasne ustúpiť i právo rodiča (otca) na plnohodnotnú starostlivosť o maloletého. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o zverení mal. H. do osobnej starostlivosti matky je správne. Zdôrazňuje však, že sa jedná o rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv k maloletému dieťaťu do rozhodnutia súdu o rozvode manželstva účastníkov, ktoré v súčasnosti prebieha na Okresnom súde Bratislava IV, s ktorým je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu na čas po rozvode (§ 100 CMP), v ktorom bolo nariadené i znalecké dokazovanie.

30. Pokiaľ sa otec domáhal zverenia mal. H. do jeho osobnej starostlivosti, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že jeho návrhu nie je možné vyhovieť, nakoľko takéto pre takéto rozhodnutie nie sú splnené zákonné predpoklady a nie je ani súladné so záujmom mal. H., na ktorý súd musí predovšetkým prihliadať. Je nesporné, že otec síce prejavuje záujem o maloletého, má záujem podieľať sa na jeho výchove, pokiaľ sa jeho styk s dieťaťom uskutoční, dieťa ho pozitívne prijíma (na deklarovanych stretnutiach), nie je však možné prehliadnuť, že sa jedná o dieťa útleho veku, že starostlivosť zo strany otca (bez jeho zavinenia) predstavuje niekoľko hodín mesačne, a preto s prihliadnutím na záujem mal. H. nebolo možné v súčasnosti ho zveriť do jeho osobnej starostlivosti. Pokiaľ sa otec domáhal aplikácie § 25 ods. 4 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že ak jeden z rodičov opakovane, bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa ods. 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti, odvolací súd zastáva názor, že i v prípade rozhodnutia v zmysle tohto zákonného ustanovenia musí súd prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Pokiaľ maloletý opakovane, a to i v súčasnosti (podľa tvrdení matky, ktoré sú preverované nariadeným znaleckým dokazovaním v konaní o rozvod manželstva) odmieta už i len prespanie u otca, nie je možné bez ďalšieho uzavrieť, že zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti v zmysle citovaného zákonného ustanovenia by bolo v záujme dieťaťa a nemalo by žiaden vplyv na jeho ďalší psychický vývoj. Ide o odbornú otázku, ktorú nemôže súd sám posúdiť a vyhodnotiť, a preto je nevyhnutné vyčkať na stanovisko súdneho znalca, ktorý má odborné vedomosti v danej oblasti (psychológia maloletých detí) a môže sa k danej otázke po vykonaní potrebných vyšetrovacích úkonoch zodpovedne a odborne vyjadriť. Otec ako dospelý človek musí zniesť vyčkanie na stanovisko súdneho znalca a rozhodnutie súdu, i keď odvolací súd uznáva, že toto konanie trvá už od roku 2019 a otcov styk s maloletým nie je v rozsahu, ako by to vyžadoval nielen otec, ale vo všeobecnosti i záujem maloletého.

31. Otec alternatívne navrhoval, aby odvolací súd zveril mal. H. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

32. Odvolací súd konštatuje, že inštitút zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov bol v slovenskom rodinnom práve zavedený zákonom č. 217/2010 Z. z., ktorým bol zmenený Zákon o rodine s účinnosťou od 01.07.2010. Striedavá osobná starostlivosť je inštitút, ktorý zohľadňuje práva oboch rodičov na výchovu maloletých detí, pričom zákonodarca bol toho názoru, že tento inštitút zabezpečí primeraný kontakt detí s obidvomi rodičmi, dôjde k redukcii traumatizácie detí a prispeje k citovej vyrovnanosti a zdravému psychickému vývoju detí.

33. Predpokladmi na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktoré musia byť kumulatívne splnené, sú jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť oboch rodičov dieťa vychovávať, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa alebo súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Súd musí rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, a aby sa rešpektovalo jeho právo na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Právnu úpravu striedavej osobnej starostlivosti je možné aplikovať aj vtedy, ak jeden z rodičov blokuje snahu druhého rodiča o uzavretie dohody s tým, že s ňou nesúhlasí. Uvedený nesúhlas rodiča

zo striedavou osobnou starostlivosťou môže byť relevantný len vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa.

34. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie, s prihliadnutím na závery znaleckého posudku vykonaného v tomto súdnom konaní, vzhľadom na stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý záujem maloletého dieťaťa v tomto konaní zastupuje ako i nariadenie ďalšieho znaleckého dokazovania v konaní o rozvod manželstva rodičov mal. H. dospel k záveru, že v čase jeho rozhodovania nebolo možné návrhu otca na zverenie mal. H. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov vyhovieť, nakoľko takéto rozhodnutie by bolo predčasné, bez prípravy dieťaťa na takúto úpravu a bolo by preto i rozporné so záujmom maloletého dieťaťa, na ktorý záujem odvolací súd prioritne prihliada.

35. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a vo výroku VIII. ako vecne správne potvrdil.

36. Pokiaľ ide o výrok II., ktorým bolo upravené oprávnenie oboch rodičov zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach, odvolací súd môže len konštatovať, že otec voči tomuto výroku odvolanie nepodal a matka žiadne relevantné dôvody pre zmenu tohto výroku neuviedla, preto ho odvolací súd ako vecne správny potvrdil.

37. Pokiaľ ide o výrok III. a výrok IV. týkajúci sa výživného zo strany otca pre mal. H. a zameškané výživné, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutočným stavom zisteným súdom prvej inštancie, stotožňuje sa s jeho skutkovými i právnymi závermi v celom rozsahu a v zmysle § 387 ods. 2 CSP na jeho odôvodnenie v týchto výrokoch poukazuje. Dodáva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zák. o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zák. o rodine). V zmysle ust. § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine pri o určení výživného pre maloleté dieťa prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného (maloletého dieťaťa), ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (otca).

38. K námietkam matky a otca týkajúcich sa započítania jednotlivých pohľadávok do ich pomerov - matka namietala, že jej nebola započítaná suma 200,- eur na bývanie a otec namietal, že mu nebola započítaná cestovné z L. do L. za mal. H. na styk ako i vyššie životné náklady v L., výšku nákladov maloletého prezentovanú matkou a pod., odvolací súd môže len konštatovať, že i v prípade započítania uvedených nákladov, prípadne čiastočného zníženia odôvodnených potrieb dieťaťa, ktoré rodičia uvádzali, by bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške výživného vo výške 550,- eur zo strany otca pre mal. H. s tým, že 300,- eur bude poukazovaných k rukám matky ako bežné výživné a 250,- eur bude poukazované na tvorbu úspor maloletého, vecne správne, nakoľko takéto rozhodnutie umožňujú zistené pomery oboch rodičov, zodpovedá ich možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom ako i odôvodneným potrebám mal. H., ktorý je vo veku necelých štyroch rokov, má bežné výdavky dieťaťa v jeho veku, ktoré nie sú ničím zvýšené, má však právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, teda i svojho otca. Dôvody pre zmenu členenia priznaného výživného, ktoré navrhovala matka, odvolací súd nezistil a považoval bežné výživné zo strany otca pre mal. H. vo výške 300,- eur (otec navrhoval 250 eur) za dostatočné pre dieťa vo veku necelých štyroch rokov, ktoré nemá žiadne odôvodnené zvýšené náklady.

39. Z týchto dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., IV. ako vecne správny potvrdil.

40. Zásadné námietky oboch rodičov smerovali k výroku V., ktorým bol upravený styk otca s mal. H..

41. Súd prvej inštancie vo svojom rozsudku deklaroval, že prevzal úpravu ohľadne styku otca s maloletým, ktorá bola upravená uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09.02.2022, č. k. 17CoP/6/2022-2351 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. H. v období od doručenia tohto rozhodnutia do 28.02.2022 v každom týždni v tomto mesiaci bez prítomnosti matky vždy v sobotu v čase

od 10:00 hod. do 15:00 hod. a v období od 01.03.2022 v každom nepárnom týždni v kalendárnom roku bez prítomnosti matky vždy v sobotu v čase od 10:00 hod. do 15:00 hod. toho istého dňa a v nedeľu v čase od 11:00 hod. do 17:00 hod. toho istého dňa, v ktorých dňoch a časoch si vždy maloleté dieťa prevezme od matky pred vchodom budovy kultúrneho domu v L. nachádzajúceho sa na P. X. v L. a maloleté dieťa na rovnakom mieste matke v určenom čase tiež odovzdá s tým, že matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť a odovzdať ho otcovi s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úpravu práv a povinností rodičov k mal. H. vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18P/54/2019. Je potrebné zdôrazniť, že rozsudok súdu prvej inštancie bol vydaný dňa 09.03.2022, t. j. niekoľko dní po období, kedy malo dôjsť k rozšíreniu styku otca s mal. H..

42. Odvolací súd poukazuje na mimoriadne rozsiahle, dôkladné a výstižné odôvodnenie konečného rozhodnutia súdu (č.l. 2351 a nasl. spisu) o nariadenie neodkladného opatrenia sp. zn. 17CoP/6/2022, keď sa súd zaoberal všetkými okolnosťami danej veci a prihliadal predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, doposiaľ realizované stretávanie otca s dieťaťom, pričom zdôraznil, že styk otca s maloletým dieťaťom sa upravuje prioritne kvôli maloletému dieťaťu v záujme jeho dobra, osobnej vôle, teda vo svetle jeho záujmu, až druhotne, z hľadiska práv rodičov, preto aj nastavenie rozsahu a podmienok styku je prioritne dané limitmi ochrany záujmu dieťaťa, ktoré sa pod vplyvom rôznych životných okolností môžu meniť a na ktoré súd musí reflektovať prostredníctvom svojich rozhodnutí citlivo a starostlivo, vnímajúc nuansy života, ktorým je dieťa vystavované a ktoré by mohli byť spôsobilé pri nečinnosti príslušných orgánov privodiť dieťaťu následky, ktoré by nemuseli byť v menšom či väčšom rozsahu konvalidované. Konštatoval, že z doposiaľ zisteného skutkového stavu vyplynulo, že otec sa s maloletým prakticky dve tretiny jeho útleho veku reálne môže podľa doposiaľ nastolenej úpravy neodkladnými opatreniami stretávať len dvakrát do mesiaca v jeden deň v každú nepárnu sobotu v rozsahu 3 hodín (od 14:00 hod. do 17:00 hod.) bez ohľadu na to, ktorý z rodičov ťažiskovo participoval na vzniku tejto situácie, je zrejme, že rozsah obdobia a vek dieťaťa, v ktorom došlo k minimalizovaniu či dokonca prerušeniu kontaktu s otcom, nasvedčujú v prospech obavy o oslabenie vzájomných väzieb medzi otcom a dieťaťom a o ťažiskovom naviazaní maloletého dieťaťa na matku. Za racionálne teda z tohto dôvodu považoval opätovné nadväzovanie (rozširovanie) kontaktu dieťaťa s otcom, ktoré musí mať svoju určitú postupnosť, aby z dôvodu dlhodobého odlúčenia či minimálneho kontaktu otca s dieťaťom, čo nemožno odignorovať, nebolo dieťa vystavené traume v podobe náhle zmeny jeho bezpečného prostredia či neprítomnosti pre neho najbližšieho aktuálneho človeka - matky.

43. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi popísanými v rozhodnutí odvolacieho súdu zo dňa 09.02.2022, č. k. 17CoP/6/2022-2351, stotožňuje sa so záverom, že obaja rodičia v priebehu konania síce verbalizujú ako svoju prioritu záujem maloletého dieťaťa a verbálne vylučujú v princípe také konanie z ich strany, ktoré by smerovalo k diskvalifikácii druhého rodiča na výkone rodičovských práv sa zodpovedajúcou mierou podieľať, reálne však do praktického života tieto svoje tvrdenia nepremietajú.

44. Odvolací súd si je vedomý, že konanie prebieha od roku 2019, že styk otca s maloletým bol opakovane upravovaný nariadenými neodkladnými opatreniami, realita je však taká, že otec sa s dieťaťom stretáva v minimálnom rozsahu, matka deklaruje, že dieťa styk s otcom odmieta, otec predkladá DVD nosiče, resp. USB kľúče, z ktorých vyplýva, že styk s dieťaťom prebieha v poriadku (uvedené je konštatované i S., X., i kolíznym opatrovníkom), dieťa je s ním rado, hrá sa s ním, je pokojné, ide však o styk krátkodobý trojhodinový, a preto nie je možné bez ďalšieho (znaleckého dokazovania) jednoznačne ustáliť, že dieťa zvládne styk s otcom s prespaním (nočným) v inom prostredí. Rovnaký názor zastáva i kolízny opatrovník, ktorý tvrdí, že je potrebné dieťa postupne na rozširovanie styku pripravovať. Napriek tomu, že Okresný súd Bratislava IV v priebehu konania o rozvod manželstva mal snahu viesť rodičov k dohode o rozširovaní styku, z listín predkladaných odvolaciemu súdu nesporne vyplýva, že jeho snaha sa minula účinkom a od apríla 2022 sa styk otca s dieťaťom opätovne nerealizuje (matka udáva, že dieťa styk s otcom odmieta, otec udáva, že matka jeho styku s dieťaťom bráni, opakovane ku styku privoláva políciu a podáva na matku trestné oznámenia).

45. Odvolací súd zastáva zhodný názor ako bol vyslovený v ostatnom neodkladnom opatrení (zo dňa 09.02.2022, č. k. 17CoP/6/2022-2351), že je potrebné postupné rozširovanie styku medzi otcom a dieťaťom, čo sa javí ako primerané s predpokladom, že dieťa bude schopné na tieto nové podmienky bez vážnejších problémov sa adaptovať a pokiaľ po uplynutí určitého obdobia bezpečne bude zistené, že je reálne schopné odlúčenie od matky dieťaťa aj počas noci znášať a zároveň si vytvoriť vo vzťahu k

otcovi porovnateľný pocit komfortného bezpečia a ochrany, teda identifikovať si ho s osobou, ktorá mu to poskytuje, je možné v ďalšom postupe uvažovať aj o tom, že dieťa bude u otca prespávať. Ako dlho však tento adaptačný proces potrvá a s akým reálnym výsledkom v tomto štádiu aktuálne bezpečne predpokladať nemožno, keďže dieťa dokonca aktuálne určitú dobu sa s otcom vôbec nestretáva a o okamžitej možnosti prespávania (nočného) u otca za týchto okolností aj vzhľadom na jeho útlý vek uvažovať nemožno.

46. Vzhľadom na závery odvolacieho súdu v rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 09.02.2022, č. k. 17CoP/6/2022-2351, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na ktoré poukazoval i súd prvej inštancie, javí sa ako nepochopiteľné, že k úprave styku otca s mal. H. súd prvej inštancie pristúpil i v rozsahu prespávania dieťaťa u otca v rozsahu dvoch nocí počas letných prázdnin, zimných prázdnin, jarných prázdnin, veľkonočných sviatkov, keď jeho rozhodnutie bolo vydané len mesiac po úprave styku otca s mal. H. rozhodnutím súdu o nariadení neodkladného opatrenia a len niekoľko dní po tom, ako bol zásadne rozšírený styk otca s mal. H. (zo dňa 09.02.2022, č. k. 17CoP/6/2022-2351) s tým, že v predchádzajúcom rozhodnutí bola vyslovená premisa o postupnom rozširovaní styku otca s maloletým a jeho rozšírenie o prespanie dieťaťa u otca malo byť zvážené až po uplynutí určitého obdobia a vyhodnotení vhodnosti tejto úpravy, ktorý postup súd prvej inštancie úplne odignoroval.

47. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že styk otca s mal. H. nie je možné upraviť počas prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva SR v rozsahu, ako rozhodol súd prvej inštancie, nakoľko pre takéto rozhodnutie z obsahu spisu nevyplývajú požadované predpoklady, takáto úprava neprihliada na aktuálne zistený skutočný stav veci v čase rozhodovania súdu prvej inštancie ani odvolacieho súdu (otec sa od apríla opätovne s dieťaťom nestýka, dieťa údajne styk odmieta), nie je preto možné ani dospieť k záveru, že takáto úprava je v záujme mal. H. a jej realizácia s náhlym odlúčením od matky by nemala žiaden vplyv na jeho psychické zdravie. Javí sa, že práve nástojenie otca na realizácii jeho styku s maloletým s prespaním v bydlisku otca (v zmysle odporúčania súdu v konaní rozvod manželstva) malo za následok odmietanie styku s otcom dieťaťom z dôvodov, ktoré v súčasnosti nie sú osvedčené. Odvolací súd však dospel k záveru, že pokiaľ bežný styk otca s dieťaťom bez prespania (nočného) bol realizovaný bez zjavných problémov, je v záujme mal. H. s prihliadnutím k záverom znaleckého posudku č. XXX/XXXX súdnej znalkyne J.. H. P., J.., k názorom vysloveným Krajským súdom v Trenčíne krátko pred rozhodnutím súdu prvej inštancie v konaní sp. zn. 17CoP/6/2022, k názorom kolízneho opatrovníka, styk otca s mal. H. rozšíriť tak, že otec je oprávnený sa s maloletým sýkať každý nepárny týždeň v sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 09:00 hod. do 18:00 hod. bez prítomnosti matky. Odvolací súd považoval za správne, aby dochádzalo k postupnému rozširovaniu styku otca s maloletým, ktoré následne povedie i k prespaniu (nočnému) maloletého u otca. Zohľadnil tvrdenú skutočnosť, že otec má v L. prenajatý apartmán, kde sa s dieťaťom počas styku i zdržiava (vyplýva z predložených nosičov) a kde môže vzhľadom na rozsah styku zabezpečiť i poobedný spánok maloletého H. a zistiť tak, či je alebo nie je dieťa schopné prespať i v inom prostredí ako doma a bez prítomnosti matky. Zdôrazňuje, že mal. H. bude mať štyri roky, kedy deti bežne navštevujú materskú školu, v ktorej spánkový režim (denný) realizujú bez prítomnosti rodiča (matka deklarovala, že maloletý nastúpi do materskej školy). Otec deklaruje svoju pripravenosť riadne sa o maloletého postarať, jeho rodičovské zručnosti matka relevantným spôsobom nespochybnila, preto niet žiadneho rozumného ani právneho dôvodu pre to, aby otec nemohol s mal. H. tráviť dlhší čas počas dňa, teda i v čase jeho poobedného spánku. Toto rozhodnutie považuje za ďalší krok, ktorý po určitom období a následnom odbornom vyhodnotení adaptácie maloletého H. na rozšírený styk s otcom, bude viesť k prespávaniu (nočnému) maloletého H. u otca.

48. Odvolací súd prihliadol i ku skutočnosti, že na Okresnom súde Bratislava IV prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého H., v ktorom sa súd opakovane pokúšal apelovať na rozšírenie styku otca s maloletým H., ktoré však nebolo úspešné a došlo k nariadeniu znaleckého dokazovania práve na otázku, či maloletý je schopný u otca prespávať s ohľadom na jeho vek a psychický stav. I vzhľadom na uvedené by bolo iné rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto súdnom konaní o úprave styku otca s mal. H. bez zabezpečenia odborného názoru na uvedenú otázku v rozpore s doposiaľ vykonaným dokazovaním a tým by vykazovalo i znaky svojvôle.

49. Pokiaľ otec argumentoval, že dieťa chce zobrať i na výlety v okolí L., odvolací súd môže len konštatovať, že atrakcie vhodné pre deti, ZOO, príroda a možnosť výletov s maloletým je v okolí

terajšieho bydliska maloletého rovnako rozmanité, príjemné a zaujímavé, poskytuje otcovi množstvo príležitostí na trávenie celodenného styku s maloletým.

50. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku V. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaného otcom v odvolacom konaní, ktorým sa domáhal rozšírenia jeho styku s maloletým počas letných prázdnin v rozsahu dvakrát po 3 dni v každom mesiaci prázdnin. Takýto rozsah styku doposiaľ nezodpovedá obsahupisu a ani záujmom maloletého.

51. Upozorňuje tiež oboch rodičov na opakovane vyslovený názor odvolacím súdom, znalcom i kolíznym opatrovníkom o záujme maloletého na citlivom rozširovaní jeho styku s otcom a zdôrazňuje, že otec maloletého, ktorému nebol zverená do osobnej starostlivosti, má v zmysle Zákona o rodine nielen rodičovské povinnosti, ale aj práva. Jedným z rodičovských oprávnení, prostredníctvom ktorých má právo podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, ktoré mu nie je zverené do osobnej starostlivosti, je právo jeho styku s dieťaťom. Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, majú právo sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností alebo ktorýkoľvek z nich môže požiadať súd o úpravu styku maloletého dieťaťa s rodičom, ktorému do osobnej starostlivosti zverené nebolo. Poukazuje tiež na článok 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, v ktorom je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia, alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. V zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

52. Odvolací súd zdôrazňuje, že Ústavou SR i Zákonom o rodine je garantované rovnoprávne rodičovstvo i právo dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, ktorú skutočnosť garantuje i čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Je nesporné, že Zákon o rodine preferuje predovšetkým dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 35, § 36, § 25 ods. 1 a § 24 ods. 2 Zákona o rodine), až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv a povinností, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa.

53. Pokiaľ ide o výrok VI. rozsudku súdu prvej inštancie, týkajúci sa informačnej povinnosti matky, otec namietal, že jeho e-mailová adresa nie je aktuálna a preto odvolací súd túto zmenil na adresu a@b.c ako žiadal otec vo svojom odvolaní. Pokiaľ matka namietala, že otca pravidelne informuje o všetkých veciach, ktoré sú významné, odvolací súd môže len konštatovať, že komunikácia rodičov je nie je dobrá, minimálne je problematická a majúca za následok ďalšie nezhody rodičov, preto je takýto výrok rozsudku súdu prvej inštancie žiadúci. Pokiaľ otec namietal, že sa informácie dozvedá až neskôr, až po tom, ako sa udalosť alebo skutočnosť stala a nemá šancu tieto ovplyvniť, lebo už sa udiali, odvolací súd môže len konštatovať, že pokiaľ dieťa ochorie, je potrebné s ním ísť k lekárovi na vyšetrenie, užíva lieky, alebo sa zúčastňuje na voľnočasových aktivitách a pod., o týchto skutočnostiach ho môže matka informovať až po tom, ako sa udiali a preto táto námietka je absolútne nedôvodná.

54. K výroku VII. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým udelil namiesto otca súhlas k trvalému pobytu mal. H. na adrese Y. XXXX/XX, L., odvolací súd udáva, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne. K námietke otca, že ide o právny nezmysel, nakoľko maloletý má už od júna 2019 hlásený trvalý pobyt na uvedenej adrese, odvolací súd môže len konštatovať, že hlásenie trvalého pobytu fyzickej osoby má výlučne evidenčný charakter (zák. č. 253/1998 Z.z.), nenahrádza však súhlas otca ako zákonného zástupcu dieťaťa s trvalým (obvyklým) pobytom dieťaťa, iba tento eviduje. Pokiaľ súd prvej inštancie v danej veci aplikoval ust. § 35 Zákona o rodine a mal za to, že je potrebné v danej veci rozhodnúť namiesto otca o súhlase s trvalým pobytom mal. H., odvolací súd sa s jeho názorom stotožňuje. Je potrebné uviesť, že otec s premiestnením maloletého H. do bydliska rodičov matky dieťaťa - do L. nesúhlasil, žiadal, aby sa matka do L. vrátila. Vzhľadom na to, že trvalý pobyt dieťaťa má význam pri určovaní nielen miestnej príslušnosti súdu, ale aj vo vzťahu napríklad k školským zariadeniam a pod., má odvolací súd za to, že sa nejedná o právny nezmysel, ale že takéto rozhodnutie o udelení súhlasu namiesto otca pri nezhode rodičov o podstatných veciach o premiestnení dieťaťa z miesta pôvodného trvalého bydliska do iného trvalého bydliska (je možné porovnať k vystaňovaniu maloletého dieťaťa do cudziny), je dôvodný. Nejedná sa o súhlas s evidenciu trvalého pobytu dieťaťa, ale o nahradenie súhlasu

rodiča s trvalým (obvyklým) pobytom dieťaťa. Z týchto dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VII. ako vecne správny potvrdil.

55. Pokiaľ ide o výrok IX. a výrok XI. matka síce odvolanie voči týmto výrokom podala (otec odvolanie proti týmto výrokom nepodal), žiadne relevantné námietky voči nim však nepodala, preto ich odvolací súd ako vecne správne potvrdil.

56. Záverom odvolací súd konštatuje, že sa nezaoberal všetkými námietkami matky a otca obsiahnutými v ich rozsiahlych odvolaniach, keď odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Uvedený záver vyplýva z jednoznačne ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR i Ústavného súdu SR.

57. O trovách celého konania (prvoinštančného i odvolacieho) odvolací súd rozhodol s poukazom na § 396 ods. 1, 2 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

58. Ďalšie námietky otca i matky sa týkali náhrady trov konania štátu (ako výroku súvisiacemu) vo výške 1 150,90 eur.

59. V danej veci súd prvej inštancie uznesením zo dňa 14.12.2020 č.k. 18P/54/2019-916 (okrem iného) ustanovil J. H. P., J., znalkyňu z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia za znalkyňu v tomto konaní a uložil jej odpovedať na položené otázky v súvislosti s úpravou výkonu rodičovských práv k mal. H. z dôvodu, že pre jeho rozhodnutie je potrebné posúdenie skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, s prihliadnutím na zložitost' otázok, ktoré je potrebné zodpovedať. Za vypracovaný znalecký posudok č. XXX/XXXX a výsluch znalkyne na pojednávaní dňa 10.11.2021 bolo znalkyni priznané z rozpočtových prostriedkov štátu znalečné (odmena a náhrada hotových výdavkov vo výške 1 117,- eur a vo výške 133,90 eur, spolu 1150,90 eur). Námietky proti znaleckému podali obaja rodičia (otec - č.l. 1229, matka - č.l. 1426), preto i výsluch znalkyne bol nariadený v záujme oboch účastníkov, aby znalkyňa odpovedala na ich námietky a otázky.

60. V zmysle ustanovenia § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

61. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

62. Podľa ustanovenia § 49 ods. 1 CMP účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

63. Podľa ustanovenia § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

64. Podľa ustanovenia § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

65. Podľa ustanovenia § 259 CSP, ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

66. Povinnosť súdu rozhodnúť o trovách konania sa týka v nesporovom konaní i trov štátu. V rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, je preto súd povinný o týchto trovách štátu (pokiaľ samozrejme vznikli) rozhodnúť. Štát má v konaní o náhradu trov postavenie procesnej strany, z ktorého procesného postavenia preň vyplýva nárok na náhradu tých trov, ktoré mu vznikli v dôsledku vyplatenej znaleckej odmeny.

67. Nakoľko konanie o úpravu práv a povinností k mal. deťom nie je sporovým konaním, v ktorom by bolo možné konštatovať procesný úspech jednej, či druhej strany sporu, pričom zabezpečenie znaleckého dôkazu bolo potrebné z hľadiska meritórneho rozhodnutia súdu vo veci samej, aj podľa názoru odvolacieho súdu v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti súdneho konania, ktorá musí byť prítomná ako nosná a elementárna zásada súdneho konania aj pri rozhodovaní súdu o náhrade trov konania je, aby sa podieľali tak matka, ako aj otec rovnakou mierou na náhrade trov konania štátu, ktoré nevyhnutne a účelne v konaní vznikli. Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, podľa ktorej žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon v nasledujúcich ustanoveniach neupravuje inak. Vzhľadom k tomu, podľa názoru odvolacieho súdu, v danej veci, v ktorej vznikli trovy konania štátu vyplatením znaleckého z rozpočtových prostriedkov, pričom znalecké dokazovanie bolo súdom nariadené o skutočnostiach uvedených oboma rodičmi a v ich záujme, obaja rodičia mohli podať návrhy na polozenie otázok znalkyni, rovnako výsluch znalkyne musel byť nariadený z dôvodu námietok podaných oboma rodičmi, je daná povinnosť oboch rodičov zhodne a v rovnakej miere nahradiť štátu trovy, ktoré v konaní vznikli.

68. Na základe uvedených skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch XII., XIII. zmenil tak, že otec i matka súd povinní zaplatiť na účet Okresného súdu Prievidza trovy konania štátu v každom vo výške 575,45 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

69. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.